

Załącznik do Uchwały Nr V.2.2024

Rady Powiatu Żagańskiego

z dnia 30 września 2024 r.

**POWIATOWY PROGRAM
KOREKCYJNO-EDUKACYJNY
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH
PRZEMOC DOMOWĄ,
na lata 2024-2028**

Obowiązek realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową określony został przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową stanowią integralną część systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz powinny uzupełniać różne formy interwencji podejmowanych wobec sprawców.

Podstawowym celem tych działań jest powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy domowej. Program korekcyjno-edukacyjny to jeden ze skutecznych sposobów oddziaływania na osobę stosującą przemoc domową. Uczestnictwo w programach i uświadomienie sobie przez sprawcę szkodliwości jego dotychczasowych działań może wpłynąć na eliminację zachowań przemocowych, a także na podniesienie bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą domową oraz utrzymanie ich więzi rodzinnych.

I. Cele programu

Priorytetem oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową jest ochrona bezpieczeństwa, autonomii i dobra osób krzywdzonych przez osobę stosującą przemoc – w żadnym przypadku nie powinno się akceptować sytuacji i zachowań, które mogłyby akcentować współodpowiedzialność osoby krzywdzonej za przemoc wobec niej stosowaną.

Cel ogólny:

- zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej poprzez pracę z osobami stosującymi przemoc;
- zwiększenie skuteczności oddziaływań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową

Cele szczegółowe:

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową prowadzone są w celu;

- 1) Zmiany przekonań odbiorców programu dotyczących stosowania przemocy domowej;
- 2) powstrzymania osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy;
- 3) zmniejszenia przez uczestników programu skali zachowań opartych na przemocy;
- 4) rozwijania umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie;
- 5) kształtowania umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy domowej;
- 6) uznania przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
- 7) zdobycia i poszerzenia wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy domowej;
- 8) zdobycia umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy;
- 9) uzyskania informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

II. Praca z indywidualnym klientem:

- 1) rozpoznanie indywidualnej sytuacji;
- 2) rozpoznanie cech osobistych istotnych dla pracy korekcyjnej;
- 3) przełamywanie mitów dotyczących ról w rodzinie oraz sposobów wywierania wpływu;
- 4) zwiększenie wiedzy oraz kompetencji, dotyczących konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze złością i agresją;
- 5) wdrażanie myślenia o rodzinie jako o systemie, w którym zmiana jednego elementu pociąga za sobą zmianę pozostałych.

III. Grupa korekcyjno-edukacyjna:

- 1) uświadomienie, czym jest przemoc;
- 2) zidentyfikowanie własnych zachowań przemocowych wobec bliskich;
- 3) wzięcie odpowiedzialności za swoje zachowania przemocowe;
- 4) rozpoznanie sygnałów ostrzegawczych, zapowiadających zachowania przemocowe;
- 5) opracowanie „planu bezpieczeństwa” zapobiegającego użyciu siły i przemocy;
- 6) nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie bez użycia agresji;
- 7) nauka umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie, uczenie się korzystania z pomocy innych;
- 8) nauka umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć.

IV. Współpraca z instytucjami:

- 1) zintensyfikowanie współpracy z instytucjami i organizacjami, działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej;
- 2) współpraca Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z gminnymi zespołami interdyscyplinarnymi i grupami diagnostyczno-pomocowymi;
- 3) Działania edukacyjne zmieniające postrzeganie przez społeczeństwo problemu przemocy domowej.

V. Obiorycy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową są kierowane w szczególności do:

- 1) osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej, odbywających karę pozbawienia wolności w zakładach karnych albo wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych;
- 2) osób stosujących przemoc domową, które uczestniczą w terapii leczenia uzależnienia od alkoholu lub narkotyków, lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych, dla których oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii;
- 3) osób, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym (zgłoszą się same do uczestnictwa w programie lub zostaną skierowane przez różne służby i instytucje, takie jak: Ośrodki Pomocy Społecznej, Policję, placówki odwykowe, placówki ochrony zdrowia, zespoły kuratorskie,

organizacje pozarządowe, pojedynczo bądź jako zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą).

Należy określić adresatów oddziaływań oraz wskazać osoby, które nie mogą wziąć udziału w programie.

VI. Rekrutacja do programu

Rekrutację do programu prowadzi się m.in. w oparciu o:

- 1) działania informacyjne o programie (rozpowszechnianie informacji o możliwościach korzystania z programu, jego istocie, miejscu i sposobie realizacji itp. – ogłoszenia na stronach internetowych, broszury, ulotki, kampanie społeczne),
- 2) współpracę z instytucjami, in. zakładami karnymi, aresztami śledczymi, sądami, prokuraturą, Policją, powiatowymi centrami pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej (przekazywanie informacji, spotkania, konferencje).

Do każdego programu korekcyjno-edukacyjnego należy opracować:

- 1) szczegółowe zasady selekcji i naboru uczestników uwzględniające rozpoznanie ich sytuacji rodzinnej, diagnozę ich osobowości i stanu psychicznego. Osobę stosującą przemoc domową, u której zostało rozpoznane uzależnienie od alkoholu lub narkotyków, bądź innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych, kieruje się w pierwszej kolejności na terapię uzależnienia;
- 2) reguły uczestnictwa w programie w formie dokumentu podpisywanego przez uczestników, kontraktu, uwzględniające w szczególności:
 - a) formalne wymogi dotyczące systematycznej obecności na zajęciach,
 - b) obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach,
 - c) zobowiązanie do powstrzymywania się od przemocowych zachowań i postaw w kontaktach z członkami rodziny i z innymi ludźmi,
 - d) wymóg uznania osobistej odpowiedzialności za fakt stosowania przemocy domowej,
 - e) zobowiązanie do powstrzymywania się od spożywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Ww. reguły w odniesieniu do osób, których uczestnictwo związane jest z decyzjami sądu, powinny przewidywać sankcje za uchylanie się od udziału w programie.

Zasady naboru uczestników winny uwzględniać poniższe okoliczności:

- 1) osoby kierowane do udziału w programach przez sądy lub zgłaszające się dobrowolnie, a nie mogące w nich uczestniczyć na terenie danego powiatu (np. z uwagi na zakończenie programu) mogą być kierowane do podmiotu realizującego program na terenie innego powiatu;
- 2) osoby, które w przeszłości brały udział w oddziaływaniach, jednak z różnych przyczyn przerwały uczestnictwo w programie, można objąć oddziaływaniami w kolejnej edycji, z zachowaniem zasady, iż osoby te muszą wziąć udział w pełnym cyklu zajęć

(niedopuszczalne jest zaliczenie godzin odbytych w poprzedniej edycji na poczet bieżącej);

- 3) w trakcie trwającej edycji (cyklu zajęć) możliwe jest włączenie do grupy kolejnych uczestników, którzy wcześniej nie uczestniczyli w oddziaływaniach, wyłącznie wg zasad wypracowanych przez grupę i trenerów prowadzących zajęcia (np. w przypadku osób, które już po rozpoczęciu edycji zostały zobowiązane przez sąd do uczestnictwa w oddziaływaniach).

VII. Miejsce prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne winny być realizowane poza miejscem udzielania pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej. Określa się:

- 1) dozwolone miejsca realizacji oddziaływań:
 - a) zakłady karne, ośrodki i poradnie leczenia uzależnień,
 - b) powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej – poza godzinami pracy,
 - c) inne miejsca wynajęte na ten cel, w których nie udziela się pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy,
- 2) niedozwolone miejsca realizacji oddziaływań:
 - a) specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy domowej,
 - b) ośrodki interwencji kryzysowej,
 - c) powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej – w godzinach udzielania pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy, tj. gdy istnieje prawdopodobieństwo spotkania się ofiary i sprawcy.

Realizatorzy mogą korzystać z lokali wynajmowanych, udostępnianych przez inne podmioty na zasadach porozumień bądź w innym trybie.

VIII. Realizatorzy programu

Programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową realizowane są przez powiat, zgodnie z art. 6 ust. 24 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 424).

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową mogą być prowadzone wyłącznie przez osoby, które spełniają wymogi określone w § 6 Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz.U. z 2023 r. poz. 1163).

IX. Założenia merytoryczne

1. Realizator programu zobowiązany jest określić:
 - a) łączny czas trwania programu, ze wskazaniem liczby godzin do zrealizowania z podziałem na sesje grupowe i indywidualne,
 - b) harmonogram zajęć,
 - c) częstotliwość spotkań,
 - d) bloki tematyczne ze wskazaniem liczby godzin,

- e) liczbę uczestników,
- f) formy i metody pracy,
- g) rodzaj prowadzonej dokumentacji,
- h) sposób monitorowania.

X. Założenia teoretyczne programu:

- 1) programy korekcyjno-edukacyjne mogą mieć różne podstawy teoretyczne, wynikające z diagnozy klientów przewidywanych do objęcia oddziaływaniami, miejsc prowadzenia zajęć (zakłady karne, przy ośrodkach leczenia uzależnień itp.), preferencji autorów – osób prowadzących zajęcia,
- 2) należy określić model, na którym oparty jest program, w programach autorskich należy wskazać podstawy teoretyczne,
- 3) poza bezpośrednią pracą z osobami stosującymi przemoc, oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą być rozszerzone o pracę w relacji z partnerem/partnerką (na etapie pracy korekcyjnej poza okresem ostrej przemocy) – dodatkowe zajęcia mogą stanowić integralną część programu bądź mieć charakter fakultatywny, muszą jednak zawierać diagnostyczne i merytoryczne uzasadnienie ich realizacji, wyodrębnione treści zajęć wraz z liczbą godzin, organizację pracy (formy zajęć, częstotliwość spotkań itp.).

XI. Formy/metody pracy

Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową prowadzony jest jako sesje indywidualne i grupowe. Podstawową formą pracy korekcyjnej są spotkania grupowe, jednakże pożądane jest prowadzenie również nurtu pracy indywidualnej (minimum 1 spotkanie indywidualne z każdym uczestnikiem programu).

Sesje grupowe – praca w grupie korekcyjno-edukacyjnej:

- 1) podanie liczby, czasu trwania i częstotliwości spotkań. Przerwy pomiędzy zajęciami nie mogą być dłuższe niż 1 tydzień (dopuszcza się wyjątek od tej zasady w sytuacji wystąpienia dni świątecznych/ wolnych od pracy);
- 2) liczba godzin programu musi wynikać z konkretnej metody, którą prowadzone są oddziaływania, gwarantując realizację zakładanych celów. W programie należy wskazać jednoznacznie, czy jest on realizowany w wymiarze godzin zegarowych czy dydaktycznych;
- 3) określenie liczby uczestników grupy korekcyjno-edukacyjnej. Liczebność grupy, z którą rozpoczynane są oddziaływania korekcyjno-edukacyjne, musi gwarantować możliwość efektywnego zrealizowania założeń programu, a także utrzymanie ciągłości prowadzonego programu w sytuacji rezygnacji części uczestników. Zaleca się, aby oddziaływania korekcyjno-edukacyjne rozpoczynane były z grupą liczącą minimum 5 osób;
- 4) grupa może mieć charakter grupy otwartej lub zamkniętej w zależności od specyfiki grupy i od założeń prowadzących;
- 5) grupy mogą być koedukacyjne, bądź wyłącznie dla mężczyzn lub wyłącznie dla kobiet. Określenie struktury grupy uzależnione jest od rodzaju programu;

- 6) pracę z grupą najlepiej jest prowadzić w duecie: mężczyzna i kobieta, co jest korzystne zarówno dla prowadzących jak i uczestników, gdyż relacje między prowadzącymi stają się dla nich przykładem komunikacji

Ważnym elementem pracy grupowej jest ustalenie podstawowych i niezbędnych zasad pracy, do których należą:

- 1) zasada poufności, zachowanie tajemnicy grupy,
- 2) wzajemnego szacunku (nie oceniania, krytykowania, ośmieszania),
- 3) mówienia po imieniu, nie przerywania, nie zmuszania do wypowiedzi,
- 4) rezygnacja z agresji i przemocy wobec innych,
- 5) akceptacja różnorodności poglądów, wartości, postaw,
- 6) aktywnego uczestnictwa, zaangażowania.

XII. Działania diagnostyczne:

- 1) Wobec każdego uczestnika programu należy prowadzić działania diagnostyczne – w formie diagnozy wstępnej, wynikiem której jest podpisanie kontraktu z uczestnikiem, a następnie diagnozy pogłębionej;
- 2) diagnoza wstępna powinna zawierać informacje istotne dla pracy korekcyjnej (wstępne rozpoznanie w ramach spotkań indywidualnych na początku realizacji programu, w celu określenia motywacji uczestnika, uzyskania informacji o jego funkcjonowaniu i sytuacji życiowej, a także o specyfice przemocy, którą stosował);
rekomenduje się uwzględnienie w diagnozie wstępnej następujących zagadnień:
 - a) okoliczności skierowania do programu; określenie, czy uczestnik aktualnie stosuje przemoc; formy i okoliczności zachowań przemocowych;
 - b) aktualna sytuacja rodzinna, zawodowa, prawna; cechy osobiste istotne dla pracy korekcyjnej.
- 3) kontrakt z uczestnikiem programu – dokument sporządzany po przeprowadzeniu diagnozy wstępnej, w którym uczestnik akceptuje i podpisuje zasady udziału w programie,
- 4) diagnoza pogłębiona – dokonywana mniej więcej w połowie;

Rekomenduje się uwzględnienie w diagnozie pogłębionej następujących zagadnień: historia relacji, w których występuje przemoc; historia interwencji związanych z przemocą; doświadczenia związane z nadużywaniem alkoholu, narkotyków itp.; historia agresywnych/przemocowych zachowań w innych sytuacjach życiowych; kontakty z wymiarem sprawiedliwości; szczegółowa charakterystyka postaw i zachowań przemocowych.

XIII. Zawartość merytoryczna programu

Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową składa się z dwóch części: edukacyjnej i korekcyjnej, połączonych bieżącą pracą uczestników programu. Przy tworzeniu zawartości merytorycznej programów pożądane jest uzgodnienie zbioru podstawowych przekonań i sądów dotyczących mechanizmów przemocy domowej oraz sposobów jej powstrzymania.

Część edukacyjna – przekazywanie wiedzy na temat kulturowo-obyczajowych zjawisk wspierających i przeciwstawiających się przemocy oraz konfrontowanie ze stereotypami

promującymi przemoc, promocja wartości i idei wspierających godność osoby, dobro rodziny, równość płci oraz prawa kobiet i dzieci, a także odpowiedzialność za osobiste decyzje i gotowość ochrony słabszych.

Podstawowe treści edukacyjne:

- 1) społeczno-kulturalne źródła i okoliczności towarzyszące przemocy domowej (mity, stereotypy);
- 2) definicja przemocy, jej rodzaje, formy, dynamika, aspekty prawne przemocy;
- 3) problemy władzy i kontroli w relacjach międzyludzkich;
- 4) planowanie i rozwijanie samokontroli;
- 5) komunikacja interpersonalna;
- 6) promocja pozytywnych standardów wartości i zachowań między innymi: szacunku, odpowiedzialności, bezpieczeństwa, wsparcia emocjonalnego, szczerości, zaufania, dzielenia obowiązków, wspólnego decydowania, okazywanie uczuć, potrzeb, negocjacji i rozwiązywania konfliktów bez przemocy;
- 7) alkohol i patologia życia rodzinnego;
- 8) seksualność;
- 9) dzieci, przemoc i wychowanie;
- 10) tolerancja i szacunek wobec osób starszych i niepełnosprawnych.

Część korekcyjna – ćwiczenie nowych konstruktywnych form myślenia i reagowania w grupie, praca nad rozpoznawaniem i zmianą przekonań i postaw osobistych poprzez analizę sytuacji przedstawionych w programie oraz swoich własnych sytuacji życiowych, nauka sprawowania skutecznej kontroli nad zachowaniami przemocowymi w rodzinie, stosowanie procedur behawioralno-poznawczych w celu korygowania postaw i zachowań związanych z przemocą, uczenie się umiejętności konstruktywnej komunikacji interpersonalnej oraz samokontroli.

- 1) Dobór treści edukacyjnych powinien uwzględniać założone cele programu, czas jego trwania oraz specyfikę uczestników zajęć.
- 2) Zawartość merytoryczna programu powinna oprócz oddziaływań edukacyjnych obejmować praktyczne ćwiczenia dostarczające korekcyjnych doświadczeń osobistych zmieniających zachowania i postawy związane z przemocą oraz rozwijające umiejętności samokontroli i konstruktywnego współżycia.
- 3) Za nieprawidłowość należy uznać dowolne dobieranie przez realizatorów programu korekcyjno-edukacyjnego treści programowych na bieżąco w trakcie jego realizacji, np. kierując się oczekiwaniami zgłaszanymi przez uczestników

XIV. Zakończenie programu

Zakończenie programu łączy się z oceną dokonaną zarówno przez prowadzących program lub/i członków grupy. Ocenie podlegają:

- 1) obecność na spotkaniach, 80% godzin zrealizowanych w ramach programu;
- 2) zaangażowanie;
- 3) przestrzeganie warunków/reguł uczestnictwa w programie;
- 4) przestrzeganie zasad pracy w grupie;
- 5) niestosowanie przemocy.

Osobom spełniającym określone programem kryteria wydaje się zaświadczenie o ukończeniu programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, ze wskazaniem liczby godzin zajęć programu oraz liczby godzin zajęć, w których uczestnik wziął udział.

Informacje o udziale w programie wydaje się na wniosek osoby, która uczestniczyła w min. 50% zajęć. Informacja powinna zawierać rzeczywistą liczbę odbytych przez uczestnika godzin.

Uczestnik może wziąć udział w kolejnych edycjach programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem zasady, iż zawartość merytoryczna kolejnych edycji programu będzie różnić się od poprzednich (z wyłączeniem sytuacji zobowiązania przez sąd do powtórnego udziału w programie).

XV. Działania ewaluacyjne i monitoring programu

1. Działania monitorujące i ewaluacyjne prowadzone są przez bezpośrednich realizatorów programu przy ścisłej współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu.

2. Ewaluację prowadzi się:
 - a) przed rozpoczęciem programu – poprzez analizę zawartości merytorycznej programu pod kątem możliwości osiągnięcia celów,
 - b) w trakcie realizacji programu – poprzez rozmowę, obserwację postaw i zachowań uczestników oraz analizę stopnia adekwatności treści programu do oczekiwań uczestników,
 - c) po zakończeniu programu – poprzez monitoring zachowań uczestników programu pod kątem osiągnięcia zakładanych celów.

3. Monitoring prowadzi się na bieżąco, przez cały okres jego trwania i do 3 lat po ukończeniu programu, w następujących odstępach czasowych:
 - a) monitoring po upływie 12 miesięcy od zakończenia programu,
 - b) monitoring po upływie 24 miesięcy od zakończenia programu,
 - c) monitoring w 36 miesiącu po zakończeniu programu.

Działania powyższe przeprowadza się w oparciu o wypełnioną przez uczestników programu ankietę ukierunkowaną na uzyskanie niezbędnych informacji przed rozpoczęciem programu, w trakcie jego realizacji oraz po zakończeniu oddziaływań. Ankiety należy opatrzyć datami wypełnienia.

W trakcie realizacji programu, w którym uczestniczą osoby kontaktujące się z członkami rodziny, pożądane jest monitorowanie zachowań i sytuacji rodzinnych, tj. okresowe uzyskiwanie informacji o rzeczywistej sytuacji w rodzinie w zakresie związanym z przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Monitoring prowadzi się m.in. poprzez: wizyty w środowisku, rozmowy z uczestnikiem programu oraz członkami jego rodziny/ osobami wspólnie z nim zamieszkującymi, kontakt z innymi, nie zamieszkującymi wspólnie osobami, kontakt z Policją w celu uzyskania informacji na temat ewentualnych zgłoszeń dotyczących aktów przemocy, kontakt z członkami zespołu interdyscyplinarnego/ grupy diagnostyczno-pomocowej itp.

XVI. Dokumentacja z realizacji programu

- 1) Wszystkie działania podejmowane w ramach realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego muszą być dokumentowane.
- 2) Dokumenty należy opatrzyć datami i podpisami osób je sporządzających.
- 3) Dokumentacja winna obejmować w szczególności:
 - a) na etapie rekrutacji – orzeczenie sądu, informacja z Policji, zespołu interdyscyplinarnego, od kuratora, wnioski o przyjęcie itp.,
 - b) na etapie przeprowadzenia diagnozy – dokumenty istotne z punktu widzenia zakwalifikowania danej osoby do programu, informacje dotyczące sytuacji życiowej i funkcjonowania uczestników, w tym: okoliczności przystąpienia do programu, form stosowanej przemocy ; potwierdzenie zakwalifikowania do programu wraz z uzasadnieniem, bądź odmowa udziału z podaniem jej przyczyn itp.,
 - c) w trakcie realizacji zajęć – kontrakt, scenariusze zajęć, indywidualne karty uczestników programu, dokumentacja z ćwiczeń, listy obecności (poświadczone podpisami osób prowadzących zajęcia), dzienniki z prowadzonych zajęć, ankiety, notatki prowadzących zajęcia, dokumentacja z przeprowadzenia diagnozy pogłębionej itp.,
 - d) podczas działań monitorujących i ewaluacyjnych – ankiety, opinie, notatki, dokumenty potwierdzające monitorowanie sytuacji w rodzinie, kontakt z instytucjami itp.,
 - e) po zrealizowaniu oddziaływań – zaświadczenia o udziale w zajęciach/ ukończeniu programu, sprawozdania z prowadzonych oddziaływań, inne podsumowania,
 - f) inne, tj.: karty obserwacji, historie przemocy, kwestionariusze ewaluacyjne, prace uczestników, protokoły itp.
- 4) Sprawozdanie powinno zawierać in.:
 - a) nazwę programu, miejsce i termin realizacji programu, liczbę godzin, terminy zajęć;
 - b) charakterystykę uczestników programu i przebiegu zajęć (liczba osób, które przystąpiły do programu/ ukończyły program/ przerwały udział w programie, przyczyny przerwania programu, frekwencja (ilość godzin), sposób zgłoszenia do programu, liczba wydanych zaświadczeń o udziale/ ukończeniu, liczba spotkań dodatkowych (np. praca indywidualna, konsultacje z partnerem/partnerką);
 - c) opis działań podejmowanych w trakcie realizacji programu wraz ze wskazaniem stopnia realizacji zakładanych celów;
 - d) ocenę i wnioski prowadzących program, analizę wyników uzyskanych w toku ewaluacji, a także dokumentację z realizacji

Finansowanie

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat. Środki na realizację i obsługę programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową zapewnia budżet państwa.

UZASADNIENIE

Obowiązek realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową określony został przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową stanowią integralną część systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz powinny uzupełniać różne formy interwencji podejmowanych wobec sprawców.